

„CIZINEC“ V OLOMOUCI ANEB XX. FRANCOUZSKÁ LETNÍ UNIVERZITA VNJH BRNO

XX. ročník Francouzské letní univerzity Vzdělávací nadace Jana Husa Brno proběhl na půdě Katedry romanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci ve dnech 3. až 7. července 2011. Zúčastnilo se jí celkem 45 účastníků. Zastoupena byla následující pracoviště: Univerzita Palackého v Olomouci (10), Karlova univerzita v Praze (7) Masarykova univerzita v Brně (2), Univerzita Komenského v Bratislavě (5), Slovenská akadémia vied, Bratislava (2), Prešovská univerzita v Prešove (4), Trnavská univerzita, Trnava (1), Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Košice (2), Université Blaise Pascal, Clermont-Ferrand (4), Université Nice Sophia Antipolis (2), Inalco, Paris (1), Varšavská univerzita (3) a Segedínská univerzita (2). Z celkového počtu 45 účastníků bylo 19 pedagogů, 13 doktorandů a 13 studentů magisterského studia.

Jednání slavnostně zahájil děkan Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci Jiří Lach. Za zástupce VNJH promluvila Kristína Korená, jménem francouzských účastníků a AJH Paris vystoupila Prof. Sylviane Coyault, za organizátory pak Marie Voždová. V následujících jednotlivých devíti sekcích bylo po dobu trvání letní univerzity proneseno celkem dvacet pět příspěvků, a to sedm ryze filozofického zaměření, devět s přesahem k literárněvědné tematice, tři k historickým vědám, dva k dějinám umění a konečně čtyři široce interdisciplinárního rázu. Kromě profesorů své příspěvky proslavilo také sedm doktorandů.

Filozofické příspěvky se zabývaly jednak samotnou definicí pojmu „cizinec“ a „cizota“ z filozofického hlediska (B. Geistová Čakovská, Bratislava), poté pojetím „toho druhého“, „bližního“ a „nepřítele“ z pohledu systému Levinase (M. Chmura, Varšava) nebo fenomenologie M. Henryho a J.-L. Mariona (W. Starzinski, Varšava) a konečně směřovaly k pojednání o postavě hluchého ve francouzské filozofii 18. století (J. Fulka, Praha), metafyzickém chápání zla a odcizení (A. Dufourcq, Clermont-Ferrand) nebo o vzájemné cizosti látky a intelektu u Plotina (R. Karul, Bratislava). V oblasti literární vědy bylo pojednáno například o motivu cizince a odcizení ve francouzské středověké literatuře (A. Obyšovská, Košice), postavě libertína v dílech osmnáctého století (A. Tureková, Bratislava), odcizených hrdinech-strojích v literatuře 19. století (E. Voldřichová-Beránková, Praha), postavě „dandyho“ (A. Kubaščíková, Bratislava), o odcizeném jazyku P. Celana (C. Guedj, Nice), pojetí lafonovských hrdinů-cizinců ve vlastním životě (M. Voždová, Olomouc) nebo o postavách cizinců v québecké literatuře (J. Drebgiubiak, Prešov). Motivem historicky zaměřených příspěvků se stalo určení a postavení „cizince“ na Slovensku v první polovině dvacátého století (E. Boisserie, Paris), ve Francii v období Velké francouzské revoluce (J. Dufka, Praha) a v Čechách na přelomu osmnáctého a devatenáctého století (M. Jílková, Praha). K dějinám umění se vztahovala pojednání o Watteauovi jako cizinci ve své době (K. Kovács, Segedín) a o podivném uměleckém a životním osudu českého fotografa Jindřicha Streita (L. Jakubčáková, Košice), přičemž poslední jmenovaný příspěvek byl pronesen za účasti umělce samotného. Z výstupů široce interdisciplinárního charakteru jmenujme zamyšlení nad možným užitím pojmu „cizo-

ty“ v exaktních vědách (R. Guedj, Nice), nebo promluvu o traduktologických problémech a významových úskalích při překladu originálů filozofických textů do různých světových jazyků (S. Albert, Segedín).

Vedle konferenčních příspěvků klasického rázu proběhlo také jedno interaktivní interview s přítomnou francouzskou spisovatelkou Marie-Hélène Lafon (S. Coyault, Clermont-Ferrand). Uskutečnily se rovněž dva speciální monotematické diskusní semináře. Tyto se těšily hojně pozornosti zejména studentského publika, byly vždy řízeny francouzskými profesory a tematicky se orientovaly na současné filozofické a literárněvědné texty. Zvláštní jednací sekce byla uspořádána pod vedením organizátorky ve spolupráci se zámeckým knihovníkem Bc. Cyrilem Měsícem ve Velkém sále arcibiskupské knihovny v Kroměříži. Tato ojedinělá historická knihovna sdružuje zhruba deset tisíc francouzských tisků z nejrůznějších vědních disciplín a v uplynulém období byla předmětem rozsáhlého výzkumného projektu pořadajícího pracoviště.

XX. ročník Francouzské letní univerzity VNJH Brno se uskutečnil v pracovní přátelské atmosféře s aktivním zapojením převážně většiny účastníků. Diskusí se v nemalé míře účastnili vedle pedagogů také doktorandi a studenti. Závěrečná bilanční sekce jednání proběhla za všeobecného názorového souznění. Účastníci prostřednictvím zástupců jednotlivých zúčastněných univerzit vyjádřili svůj dík především VNJH Brno za její finanční podporu, ale také Filozofickému ústavu AV ČR v Praze, Filozofickému ústavu Slovenskej akadémie vied Bratislava a Katedře romanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, díky jejichž dílčím příspěvkům se mohl letošní jubilejní ročník letní univerzity uskutečnit. Bylo rozhodnuto o vydání společného monotematického *Supplementa* časopisu *Romanica Olomucensia*, na jehož kofinancování se budou spolupodílet výše zmíněné sponzorské subjekty a který pojme proslovené příspěvky účastníků letošní letní univerzity. Jednomyslným přáním všech zúčastněných bylo, aby se mohla dvacetiletá tradice těchto interdisciplinárních setkání nadále udržovat a rozvíjet. Polští i maďarští účastníci vyjádřili ochotu zapojit se v budoucnu nejen jako minoritní účastníci a pozorovatelé, ale také jako uspořadatelé setkání. Organizátorem budoucího ročníku Francouzské letní univerzity byla ve shodě všech účastníků odsouhlasena Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, která prostřednictvím Jána Drengubiaka tlumočila svůj zájem o její organizování. Schváleno bylo rovněž zastřešující téma příštího setkání, a to „Individu – famille“ (Jednotlivec – rodina).

Marie Voždová

doc. PhDr. Marie Voždová, PhD.
Katedra romanistiky FF UP v Olomouci
Křížkovského 10
771 80 Olomouc
Česká republika
e-mail: marie.vozdova@upol.cz